

ZAMYŠLENÍ NAD KOMUNIKOVÁNÍM STATISTIKY V MÉDIÍCH

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT
PSY 117

ADÉLA LÁTALOVÁ
393284, psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, PhD.

Datum odevzdání: 1. 5. 2012

Fakulta sociálních studií MU, 2011/2012

Ve své seminární práci se budu zabývat článkem *„Majitelé zvířat jsou zdravější, sebevědomější a méně osamělí“*, který byl uveřejněn v srpnu minulého roku na zpravodajském serveru iDNES.cz. Zpráva se opírá o výsledky výzkumu publikovaného v Journal of Personality and Social Psychology pod názvem *„Friends with benefits: On the positive consequences of pet ownership“*.

SHRNUTÍ INTERNETOVÉ ZPRÁVY

Z internetového článku vyplývá, že jedinci vlastníci domácího mazlíčka mají oproti ostatním lidem lepší psychickou i fyzickou kondici. Autorka zprávy uvádí, že podle výsledků výzkumu poskytují zvířata svým majitelům sociální a emoční podporu, aniž by tím negativně ovlivňovala jejich mezilidské vztahy. Z podnadpisu, který prezentuje výsledky první studie, se dozvídáme, že *„třicátnice jsou s mazlíčkem šťastnější a zdravější“* (Čermáková, 2011). Druhá studie podle článku ukázala, že majitelky psů okolo 40 let na vlastnictví domácího mazlíčka oceňují především větší sebevědomí a pocit sounáležitosti a smysluplné existence. Výsledky třetí studie vedly autorku zprávy k závěru, že mladým devatenáctiletým jedincům může domácí mazlíček pomoci při vyrovnání se se sociálním odmítnutím.

SHRNUTÍ STATISTICKÝCH METOD

Ve výzkumné zprávě byly k popisu proměnných použity ukazatele, jako je velikost vzorku, průměr a směrodatná odchylka. Studie také uvádí korelace mezi jednotlivými proměnnými a hladinu statistické významnosti, která se však u konkrétních měření liší. Výsledky první a druhé studie jsou prezentovány pomocí tabulky. U první studie tabulka uvádí korelace mezi pocitem osobní pohody a ukazateli individuálních rozdílů. Další tabulka pak srovnává průměrné výsledky chovatelů a nechovatelů dosažené v jednotlivých měřeních. Druhá studie uvádí v tabulce korelační koeficienty, které ukazují těsnost vztahu mezi pocitem osobní pohody a naplněním sociálních potřeb od lidí a psů. Výsledky třetí studie jsou zobrazeny ve sloupcovém diagramu, který je navíc doplněn o chybové úsečky. Každý sloupec zde reprezentuje průměrnou změnu v naplnění sociálních potřeb v dané skupině.

ÚVAHA NAD ROZDÍLY MEZI INTERNETOVÝM ČLÁNKEM A ORIGINÁLNÍ STUDIÍ

Internetový článek se nesnaží shrnout kompletní výsledky studie. Jeho autorka se v textu zaměřuje spíše na vybrané pasáže výzkumné zprávy, které by pro čtenáře z převážně laické veřejnosti mohly být zajímavé. Vzhledem k rozsahu i účelu článku je určitá redukce informací pochopitelná. Nicméně na několika místech tím dochází k pozměnění závěru výzkumu. K nejvýraznějšímu posunutí významu dochází při interpretaci první studie. Podle internetové zprávy *„z výsledků naprosto jednoznačně vyplynulo, že ve všech případech byli majitelé mazlíčků mnohem šťastnější a zdravější“* (Čermáková, 2011). Původní výzkumná zpráva však uvádí, že statisticky významný rozdíl je u poloviny z ukazatelů osobní pohody. Chovatelé mají podle výsledků studie především větší sebevědomí, lepší fyzickou kondici a mají tendenci být méně osamělí než nechovatelé. Rozdíly u zbylých ukazatelů osobní pohody (skleslost, pocit subjektivního štěstí a fyzická nemoc) nebyly průkazné.

Na internetovém článku jsou zajímavé také podnadpisy, které nejsou plně v souladu se závěrem originální studie. Ačkoliv se výzkumu zúčastnilo více žen než mužů, výsledky výzkumu jsou zobecněny na všechny majitele domácích mazlíčků. Autoři původního výzkumu neuvádí, že by závěry jednotlivých experimentů platily pouze pro určitou věkovou skupinu nebo jen pro jedno pohlaví. Internetová zpráva však říká, že *„Třicátnice jsou s mazlíčkem zdravější a šťastnější“*, *„Čtyřicátnice se psem mají pocit smysluplné existence“* a *„Devatenáctiletým mazlíček pomáhá zvládat odmítnutí“* (Čermáková, 2011). Je pravda, že zobecnění výsledků na všechny majitele domácích mazlíčků není ve výzkumné zprávě nijak podloženo. Autorka článku se tak touto cestou možná snaží vyvarovat

neoprávněně široké interpretaci výsledků. Myslím si však, že lepším způsobem by bylo sdělit výsledky v souladu s původní studií a připojit k nim vlastní připomínku. Čtenář článku by tak měl možnost utvořit si na danou problematiku vlastní názor. Současný způsob sdělení může být pro čtenáře matoucí.

ZÁVĚR

Nemyslím si, že záměrem článku bylo pozměnit nebo desinterpretovat výsledky výzkumné zprávy. Nicméně tím, že do textu byly vybrány jen dílčí informace, došlo ke značnému zjednodušení výsledků studie. Nepřesná formulace a nevhodně zvolená slovní spojení typu „...z výsledku naprosto jednoznačně vyplynulo...“ (Čermáková, 2011) mohou přivést čtenáře k chybným závěrům.

Bohužel musím konstatovat, že ani v této podobě práce bohužel nenaplní zadání ☹ Zůstáváte u srovnání a deklarací o tom, že si něco myslíte, tyto domněnky však nejsou podloženy žádnými argumenty (příklady), které by mohl čtenář posoudit.

POUŽITÁ LITERATURA:

Čermáková, K. (2011). *Majitelé zvířat jsou zdravější, sebevědomější a méně osamělí*. Staženo 13. 4. 2012 z http://hobby.idnes.cz/majitele-zvirat-jsou-zdravejsi-sebevedomejsi-a-mene-osameli-pri-hobby-mazlicci.aspx?c=A110826_122805_hobby-mazlicci_mce.

McConnell, A. R., Brown, C. M., Shoda, T. M., Stayton, L. E., Martin, C. E. (2011). Friends with benefits: On the positive consequences of pet ownership. *Journal of Personality and Social Psychology*, 101(6), 1239-1252.